

Datum

2017-06-09

Diariernr (åberopas)

A118.403/2017

Saknr

000

Er referens

N2017/01869/RS

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Rättssekretariatet, rättsenheten för landsbygd
103 33 Stockholm

Promemorian Ds 2017:5 ”Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan m.m.” (Remiss N2017/01869/RS)

Polismyndigheten är i allt väsentligt positiv till de förslag som presenteras i promemorian, men anser att det kan ifrågasättas om förslagen, i vart fall initialt, kommer att medföra en så stor lättnad för polisen som promemorian har indikerat.

Utredningen innehåller inte några författningsförslag när det gäller vilka specifika bestämmelser som ska omfattas av sanktionsavgiftssystemet, vilket gör det svårt att närmare bedöma eller uttala sig om konsekvenserna. Polismyndigheten gör ändå sammantaget bedömningen att sanktionsväxlingen på sikt kan leda till ett mer effektivt sanktionssystem.

Såsom utredningen nämner kommer sannolikt straffskärpningen i livsmedelslagen och i lagen om foder och animaliska biprodukter innebära att allvarliga överträdelse blir högre prioriterade och därmed mer resurskrävande. Genom att fängelse införs i straffskalan tillkommer uppgifter för Polismyndigheten, såsom att genomföra gripanden och företa husrannsakan.

Den föreslagna bestämmelsen i respektive författning för att reglera de allvarliga överträdelse, som alltså ska kunna bestraffas med fängelse, kommer att omfatta ett vidsträckt område med en stor variation av ageranden. Det kan antas att utredningarna kommer att bli mer omfattande och tidskrävande samt även ställa högre krav på kompetens hos utredaren. Följande omständigheter talar för detta.

- (i) Bestämmelsen omfattar all typ av befattning som sker med livsmedel eller foder.
- (ii) Bestämmelsen saknar kvalificerande och avgränsande rekvisit (med undantag för när spårbarhet försvåras), dvs. det uppställs inte något krav på att den fara som orsakas eller kan orsakas är allvarlig eller påtaglig.
- (iii) Uppkomsten av abstrakt fara, d.v.s. att ett agerande typiskt sett kan leda till en viss fara, räcker för att straffansvar ska bli aktuellt.

- (iv) Det finns inte något krav på grov oaktsamhet och bestämmelsen omfattar även underlåtenhet att vidta vissa åtgärder, vilket ställer krav på att utreda hypotetiska kausalsamband.
- (v) Det omkringliggande regelverket är komplext och utredningarna är ofta förknippade med svårigheter i bevishänseende.
- (vi) Utöver de exempel som nämns i promemorian saknas närmare vägledning av vad som ska betraktas som allvarliga överträdelser.

I övrigt har Polismyndigheten följande kommentarer i anledning av det som anförs i promemorian.

Enligt förslaget kan den som vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut om sanktionsavgifter förbjudas att hålla djur eller så kan djur omhändertas enligt 29 och 31 §§ djurskyddslagen (1988:534). Enligt Polismyndigheten bör övervägas om även upprepade beslut om företagsbot ska kunna föranleda motsvarande konsekvenser. I vissa fall är åtal inte påkallat från allmän synpunkt och då har företagsbot företräde framför bötespåföljd, jfr 36 kap. 10 a § brottsbalken.

Som framgår av 2017 års ekonomiska vårproposition så pågår ett arbete med att renodla polisens arbetsuppgifter. Enligt regeringen bör Polismyndigheten i princip endast utföra sådana arbetsuppgifter på djurområdet som kräver de särskilda befogenheter och den kompetens som ryms inom myndigheten eller som av andra skäl bör handläggas av den (se prop. 2016/17:100 sid. 218). Polismyndigheten anser mot denna bakgrund att det finns skäl att överväga att införa ett liknande sanktionsavgiftssystem även i lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m. och lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Juristen Charlotta Lokrantz Sandberg har beslutat detta yttrande efter fördragning av juristen Tony Back.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Charlotta Lokrantz Sandberg

Tony Back

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli